

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.07.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ С новия дизайн мярката "60/40" е адекватна на бизнес логиката

Зам.-председателят на АИКБ Румен Радев определи като недостатък по-дългия срок за решение дали дадена фирма е одобрена

Новият дизайн на икономическата мярка "60/40" е съвсем различен, няма нищо общо със старата, която има огромни недъзи. Това заяви зам.-председателят на АИКБ Румен Радев в ефира на Bulgaria ON AIR.

"Доказателство за това е начинът, по който се усвояват средствата там", добави той.

Радев обясни, че новата мярка действа от 1 юли до септември и прогнозира, че първите изплащания ще се извършат през август, което предполага чисто административно изглаждане на дефектите при необходимост.

Като недостатък той определи по-дългия срок, в който ще се взема решение дали фирмата е одобрена за получаване на подкрепа, но причината според него е по-големият брой фирми, които ще могат да кандидатстват.

"Секторите не просто се увеличиха. Изключенията са тези, които не са обхванати. Туризмът започва леко да се фаворизира и дори при съкращения да няма санкция. Това е уловката в новия дизайн. Дори да се провалите само с 1 работно място, тълкуването е, че бихте дължали като неустойка цялата получена сума", обясни още Радев в "Денят ON AIR".

По думите му заявеният 1 милиард няма да стигне за 3 месеца, а най-много за 2.

"Дизайнът стана адекватен на бизнес логиката. Няма как дали ще са 40% или 1% да бъдат платени от приход, който липсва, те трябва да осигурят по някакъв начин", категоричен бе зам.-председателят на АИКБ.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[Dnes.bg](#)

✓ Новият вариант на мярката 60/40 няма недъзите на стария

Новият дизайн на икономическата мярка "60/40" е съвсем различен, няма нищо общо със старата, която има огромни недъзи. Това заяви зам.-председателят на АИКБ Румен Радев в ефира на Bulgaria ON AIR.

"Доказателство за това е начинът, по който се усвояват средствата там", добави той.

Радев обясни, че новата мярка действа от 1 юли до септември и прогнозира, че първите изплащания ще се извършат през август, което предполага чисто административно изглаждане на дефектите при необходимост.

Като недостатък той определи по-дългия срок, в който ще се взема решение дали фирмата е одобрена за получаване на подкрепа, но причината според него е по-големият брой фирми, които ще могат да кандидатстват.

"Секторите не просто се увеличиха. Изключенията са тези, които не са обхванати. Туризмът започва леко да се фаворизира и дори при съкращения да няма санкция. Това е уловката в новия дизайн. Дори да се провалите само с 1 работно място, тълкуването е, че бихте дължали като неустойка цялата получена сума", обясни още Радев.

По думите му заявеният 1 милиард няма да стигне за 3 месеца, а най-много за 2.

"Дизайнът стана адекватен на бизнес логиката. Няма как дали ще са 40% или 1% да бъдат платени от приход, който липсва, те трябва да осигурят по някакъв начин", категоричен бе зам.-председателят на АИКБ.

[BG Predpriemach](#)

✓ Томислав Дончев се среща с ръководството на АИКБ относно мерките за инвестиране на евросредствата за излизане от кризата

В дискусия с членовете на Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), заместник министър-председателят на България Томислав Дончев подчерта необходимостта от спешно определяне на приоритетните области и механизмите, по които да бъдат инвестирани средствата от програмата Next Generation EU.

По време на заседанието бяха обсъдени и предложения за мерки за разрешаване на действителните проблеми с т.нар. „спящи акции“. НС на АИКБ прие пакет от мерки за улесняване на упражняването на правата върху тях от страна на техните притежатели, облекчено удостоверяване и унаследяване на собствеността.

Повече информация от дискусиата на <http://bica-bg.org>

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Президентът, премиерът и вътрешният министър поздравиха служителите на МВР за вчерашния празник

Президентът Румен Радев поздрави служителите на Министерството на вътрешните работи по случай професионалния им празник.

„Помнете, че да служиш на обществото не е само избор, а и призвание“, подчертава президентът Румен Радев. И благодари на служителите на МВР за високоотговорната им дейност в интерес на обществото.

Премиерът Бойко Борисов също поздрави служителите на МВР. А вътрешният министър Младен Маринов напомни, че МВР посреща 5 юли без традиционните чествания, в нетипична обстановка, в която ни постави пандемията. Но благодари на служителите за постоянството и отговорността, с които денонощно работят на първа линия.

✓ Отчитат спад в консумацията на вино на фона на коронакризата

Спад в купуването на по-скъпи вина както у нас, така и в чужбина, отчитат от Лозаро-винарската камара. Все повече потребители предпочитат по-нисък клас вина, които са по-евтини. Като цяло от бранша регистрират спад в потреблението на вино у нас след пандемията. А най-потърпевши са малките изби.

По данни на Лозаро-винарската камара заради пандемията малките изби отчитат над 80% спад в продажбите през последните 4 месеца.

Евгени Харамлийски, Лозаро-винарска камара: Малките изби не могат да работят с търговските вериги, в същото време не могат да реализират виното си в ресторантите. Освен това нямат капацитет, за да изнасят и това в един момент ги блокира. Това в момента е състоянието им и то е доста тежко.

За да помогне Държавен фонд "Земеделие" отпуска средства за кризисно съхранение на вино. Документи по мярката ще се приемат от 13 до 24 юли. Могат да кандидатстват само лицензирани винарски предприятия, както и организации на производители. Те ще получат по 4 ст. за литър складирано вино всеки месец, което трябва да е произведено у нас и временно изтеглено от пазара. Половината от парите по мярката са европейски, а останалите са от програмата за подпомагане на лозаро-винарския сектор у нас.

Евгени Харамлийски: За всяка една изба, независимо от нейните размери, ще бъде изключително добра помощ. Малките изби ще получат респективно по-малко пари, защото помощта е съразмерна на обема вино, големите изби ще получат повече пари.

Винопроизводители от цялата страна одобряват мярката, която се прилага за първи път у нас и планират да се възползват от нея.

Димчо Райнов - винопроизводител, село Нисово, Русенско: Това е наистина една глътка въздух за нас. Тази година за първи път се обърна внимание на винопроизводителите.

Никола Зикатанов, винопроизводител, гр. Мелник: Такава мярка се прилага в Европейския съюз от много години в почти всички страни, мисля, че ще е полезна, вече разучихме документите, имаме възможност да участваме в нея.

Павел Граматиков, собственик на винарска изба, гр. Петрич: Нямаме притеснения от това, че големите изби ще вземат повече, а малките изби ще вземат по-малко по тази мярка. Тя е дадена за всички, защитава общите интереси. За нас ще бъде много ценна и своевременна.

Колко наши изби ще се възползват от мярката засега не е ясно. Експертите обаче са категорични, че тепърва предстои борба за завоюване на пазари на вино и със сигурност ще има преразпределение на българската и световната карта на винопроизводителите.

✓ Има ли скок в цените на основните хранителни продукти?

Към момента промяна в цените на основните храни в потребителската кошница на българите няма. Промяната стана в края на 2019-а, когато имаше световни тенденции за покачване на цените - млечните продукти поскъпнаха, захарта. Сега вече пети месец сме свидетели на обратните тенденции за понижаване, обяви в Сутрешния блок на БНТ Владимир Иванов, председател на Държавната комисия по стоковите борси и тържища.

По думите му пандемията от коронавируса е повлияна на пазара, но от логистична гледна точка.

"Спада цената на захарта, при ориза има скок с 15-20 стотинки", пресметна той.

"Но българският вътрешен пазар нито COVID го притесни, нито нищо. Нашите търговци имаха едно брилянтно поведение - много висока конкурентност, стабилен пазар", отсече Иванов.

Според него през пролетта се наблюдавали високи цени на домати и краставиците, но причината е неблагоприятният климат от средата на май до края на юни. Тенденцията, наблюдавана и в цяла Европа.

"Последната седмица буквално имаме срив в цената на домати, буквално с един лев. Пиперът, картофите, лука са на цени под миналата година. При ягодите и черешите цените са стабилни, вероятно заради дъждовете", допълни експертът.

Владимир Иванов настоя, че цените на едро не са се покачили драстично, защото сравнено със същия период на миналата година, има разлика от 6 лева, нагоре.

"Това се дължи на по-висока цена на свинското месо от африканската чума... Има алчни индивиди по пазарите, които твърдят и лъжат потребителите, че цената им е висока, заради по-скъпите цени на борсите и тържищата", коментира той. Илия Илиев, производител на плодове и зеленчуци твърди, че на "Женския пазар" в столицата продава на цени от миналата година.

"Кой си има клиенти и стоката му е хубава, си има клиенти. Сега, при тази пандемия, продавам даже повече, отколкото през миналата година", настоя той пред камерата на БНТ.

И все пак: Различни са цените по пазарите, като на Герена и на Женския пазар можете да си купите домати под и малко над три лева, то на тържището в Ситняково цената стига и до 8 лева.

✓ Във Варна и Бургас ще се изградят електрически градски железници

Екологичният транспорт ще свързва градовете с летищата и курортните комплекси. Двата най-големи черноморски града са готови с проекти и за реализирането им ще търсят държавно и европейско финансиране.

Електрическата железница във Варна ще обслужва не само градската част, но ще осигурява и връзка с курортите и летището, като крайната точка ще е Аксаково.

инж. Христо Иванов, заместник-кмет на Община Варна: Целта на този проект е всъщност да се осъществи транспортната връзка между новата индустриална зона, която е на територията на община Аксаково и град Варна. Разчетите на индустриалната зона са над 30 000 работни места, това е един много сериозен човекопоток, който трябва да е организиран на базата на организиран транспорт.

Тепърва ще се прави икономически анализ какъв ще е най-ефективният вариант - обикновена железница или монорелсова, на или над земята. При избора на изпълнител ще се търси най-изгодната оферта като вид и цена.

инж. Христо Иванов: Разчитаме или от републиканския бюджет да се получат парите или да търсим друг източник на финансиране, като един екологичен транспорт, който да реши тези проблеми и предизвикателства, които ще бъдат свързани с новата индустриална зона".

В Бургас преди 4 години са започнали проучвания за осигуряване на трасе и парцеларен план за бъдещата железница.

Димитър Николов, кмет на Община Бургас: Стартираха тези процеси и ние направихме проучване за трасетата, собственост, ъгъл на завиване, отстояние от това трасе и сме готови с прогнозни стойности по отношение на изграждането на бързата жп връзка за „шатъл“.

Мотрисите ще се задействат с електрически двигатели, така няма да замърсяват въздуха и ще са много по-мобилни. Ще се направи и чек пойнт бюро за регистрация на пътниците за летището от центъра на Бургас.

Димитър Николов: Оттам ще идва да ги взима, както е по всички големи европейски летища. Ще се чекира багажът и директно ще могат да пътуват до самия терминал на излитане с този бърз „шатъл“.

Предстои да се направят нови разчети за реализирането на проектите и в двата града. В тях трябва да се предвидят и пари за обезпечение на собствениците на частни имоти, през които ще преминават железопътните линии.

✓ Новият френски премиер ще представи днес кабинета

От новия министър-председател на Франция Жан Кастекс днес се очаква да представи едно ново правителство, чиято задача е да помогне на икономиката да се справи с най-тежката криза в страната след Втората световна война.

Кастекс - висш бюрократ и провинциален кмет, почти напълно непознат за французите преди назначаването му в петък, ще се стреми да напредне бързо и решително, за да убеди скептиците, че е правилният избор за поста.

55-годишният нов премиер е назначен от Макрон на мястото на Едуар Филип, след като президентът търси нов старт на последните две години от мандата си преди президентските избори през 2022 година.

Икономиката на Франция е потънала в историческа рецесия след коронавирусната криза, докато партията на Макрон се опитва да се измъкне от загубата на местните избори в края на миналия месец.

Макрон написа в Твитър, че е необходим „нов път“, като посочи приоритетите на новото правителство: „съживяване на икономиката, продължаване на промените в системата на нашата социална защита и околната среда, възстановяване на справедлив републикански ред и защита на европейския суверенитет“.

Анализатори твърдят, че като назначава фигура с по-ниска популярност от тази на Филип - чиято популярност надхвърля тази на Макрон, президентът цели да хване здраво юздите на властта и да укрепи позициите на управлението си преди 2022 година.

[Банкеръ](#)

✓ Няма да има допълнително затягане на мерките през юли и август

Противоепидемичните мерки няма да бъдат допълнително затягнати през юли и август. Това заяви премиерът Бойко Борисов пред журналисти при откриването на четирилентовото трасе до Слънчев бряг. По думите му ще се разчита на съзнанието на хората, които трябва да спазват изискванията за дистанция и дезинфекция.

„Като затворим баровете, тези чартъри, където идват тука - в Слънчев бряг, какво да ги правим? Или в Поморие!? Значи или казваме, нацията: „Прибирайте се вкъщи“. Но всеки има правото сам да си се прибере вкъщи. Защо трябва да го

задължа?! Всеки може днес да отиде, да се прибере вкъщи, да се заключи и да си стои там. Това не е забранено! А защо искате със заповед да го забраним?! Ми, пазете се! Не се скупчвайте, пазете дистанция, дезинфекцирайте! Трябва да живеем! Приемаме, искате да затворим, а защо като беше затворено всеки ден питаха: „кога ще отворите“. Топло е времето, то е лято, затова е хубаво”, коментира Борисов по повод настоявания на Щаба. И допълни, че туристическият сектор настоява те да работят.

Борисов допълни, че 40% от хората изобщо не вярват, че има вирус. „Слушам Мутафчийски, но слушам и Мангъров, затова считам, че колкото и да е тежко, даваме повече пари за пътеки, усилваме болниците, и се надяваме юли и август да мине това заболяване. Всеки ден гледаме болниците, колко са оздравели, колко са с антитела, и вървим напред. Виждате трафика сега, хората искат да почиват”, посочи той.

В отговор на въпрос къде би избрал да почива, премиерът призна, че не е ходил на „Кулата“ освен по събития.

✓ Бъдещите еврофондове ще са фокусирани върху политики за развитие на регионите и градовете

Плевен е една от десетте големи общини у нас, които са определени за директни бенефициенти по Оперативна програма "Развитие на регионите", съобщи от общината.

Това ще бъде името на новата оперативна програма за регионална политика, която ще се управлява от Министерството на регионалното развитие и благоустройството в следващия програмен период 2021-2027 година. Това обяви заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган на ОПРР Деница Николова на заседание на Управителния съвет на Националното сдружение на общините в Република България и кметовете на десетте най-големи български общини.

Очаква се бюджетът ѝ да надхвърли 3.1 млрд. лв., които ще се използват за постигане на балансирано регионално развитие на страната по три приоритетни оси - интегрирано градско развитие, интегрирано регионално развитие и техническа помощ. Новото в оперативните програми е, че управлението на бъдещите еврофондове се фокусира върху политики за развитие на регионите и градовете.

Приоритет №1 е насочен е към 10 големи общини – Плевен, Видин, Русе, Велико Търново, Варна, Бургас, Стара Загора, Пловдив, София и Благоевград. Те са обособени в четири клъстера - по райони от ниво 2 и отчитайки функционалните връзки между тях. За всеки от клъстерите на база четири показателя - население, територия, БВП и инфраструктура, ще се заделят процент от ресурса. Една трета от бюджета на всеки клъстер ще е за участие на градските общини в интегрирания териториален подход с по-малките общини.

Плевен ще участва в Приоритет №1. Общинската администрация на града ще бъде и териториален орган по програмата. Към него ще функционират Звено за подбор на проекти, формирано от общински експерти, с възможност за привличане и на външна експертиза. То ще извършва дейности по информация и публичност - обсъждания и обществена подкрепа за проектите, както и по предварителния им подбор, посочват от община Плевен.

Плевен е седмият по големина град в България. Той е административен и стопански център на едноименните област и община и е част от Северозападния район за икономическо планиране.

Плевенска община е разположена в сърцето на Дунавската равнина в Северна България, което определя значението ѝ като важен административен, икономически, транспортен, газоразпределителен, политически и културен център. Град Плевен се намира на 170 км от столицата София, на 320 км от Черноморския бряг, на 30 км от река Дунав, на 130 км от Дунав-мост и на около 70 км от Стара планина.

До града се достига по първокласен път София-Варна (Е83), по второкласен път Никопол-Плевен (II-34), второкласен път Ловеч-Плевен (II-35). Достъпът до града по река Дунав се осъществява чрез ферибота Турну Мъгуреле-Никопол, отстоящ на 57 км, и пристанище Сомовит - на 31 км от града.

Община Плевен е с население от около 129 781 жители, като в състава ѝ са включени 25 селища /два града и 23 села/.

Плевен е земеделски, индустриален и търговски център с диверсифицирана икономика, включваща големи производствени предприятия в областта на тежката промишленост и малки и средни предприятия от леката промишленост.

✓ Управляващата консервативна партия печели парламентарните избори в Хърватия

Консервативната партия Хърватска демократична общност на премиера Андрей Пленкович печели най-много места на проведените вчера парламентарни избори, съобщават световните агенции, като се позовават на екзитпол проучванията.

Хърватска демократична общност ще разполага с 61 места в 151-местният парламент. Основните ѝ съперници начело със Социалдемократическата партия ще имат само 44 места. Според социологическите допитвания преди изборите е трябвало да се случи обратното, отбелязва ДПА.

Трите депутатски места, които се определят от гласуващите в чужбина, както и осемте места, запазени за представителите на етническите малцинства, не са включени в екзитполовете. И допълнително ще се разбере на чия сметка ще бъдат записани.

Дясното Движение "Отечество", което е съюзник на консерваторите от Хърватската демократична общност, ще разполага с 16 места. При това положение двете партии ще имат мнозинство в парламента.

Според екзитпол проучванията по-малките формации - "Можем" и МОСТ, ще имат по осем депутати.

Управляващите в Хърватия предизвикаха предсрочните избори, а в средата на май хърватският парламент се разпусна.

Президентът предлага министър-председателя, който се назначава от Хърватския събор (*Hrvatski sabor*) - еднокамарен законодателен орган, който се избира с общи парламентарни избори с четиригодишен мандат. Хърватският събор провежда заседанията си в периодите от 15 януари до 15 юли и от 15 септември до 15 декември всяка година.

Начело на хърватското правителство е министър-председателят, който има двама заместници и 14 министри, отговарящи за определени сфери на управление.

Търговско-икономическите отношения между България и Хърватия не са много активни. За 229.36 млн. евро е стокообменът през миналата година, като при това и намалява.

Но на ниво инвестиции нещата са малко по-добре. Бизнес у нас имат някои от големите хърватски фирми, като „Кончар“, „Магнум груп“, „Орбико“, „Институт по инфраструктурни проекти“ (IGN), „Геофото инженеринг“, „Конструктор инженеринг“, „Далековод“, „Подравка“.

В Хърватия работи представителството на производителя на аксесоари за автомобили „Балев Аерон“, фирмите „Рефан“, „Бургас Промет“, „Победа“, „Електромаркет“, „Итал Фууд Индъстри“ АД, „Винарска изба Телиш“ „Дерони“, „Българска роза“ - Карлово, „Радомир Метал Индъстриз“, „Витанеа“, „Захарни заводи-Варна“, „Арома“, „Био Фреш“ и други.

Поради спецификата на региона български компании, които имат потенциал да бъдат представени на хърватския пазар са от следните области: отбранителна промишленост, лекарства и медикаменти, туризъм (с общ туристически продукт за китайските туристи), строителство, ХОРЕКА (производители на хотелско и ресторантско оборудване), ИКТ (софтуер в областта предимно на туризма), ХВП (млечни продукти, вино, сокове и други), козметика, мебели и обзавеждане, ВЕИ и енергетика, яхтено и корабно оборудване и други.

В областта на туризма нещата стоят сравнително добре. През миналата година 29 270 хървати са посетили България. Интересът на българите към тази страна е значително по-голям - 42 283 са били там през 2019-а. Със средно 2600 часа слънчево греене годишно, адриатическото крайбрежие е едно от най-слънчевите по Средиземноморието, а дължината на брега на континенталната част е 1777 километра.

Хърватия е двойно по-малка като територия от България - само 56 594 кв. км, която е населена с 4 076 246 души.

✓ Уолстрийт започва да оценява Джо Байдън в Белия дом

Растящата подкрепа за Джо Байдън преди предстоящите през ноември президентски избори в САЩ принуди видни фигури от Уолстрийт да започнат да оценяват потенциалния ефект от евентуална победа на демократите. Някои от тях очакват увеличение на данъците и засилване на регулациите при победа на Байдън, обобщава "Файнешъл таймс".

Подготовката за изненади е напълно закономерна предвид растящите критики срещу президента Доналд Тръмп за начина по който ръководи кризата от коронавируса и международната изолация, в която вкара страната.

На 3 юли пазарите за залаганя определиха шанса на Байдън да победи на изборите на над 59% - с 23% преднина пред Тръмп и неговите 36%, според усреднените резултати на RealClearPolitics.

Променят се предвижданията и на инвеститорите.

Анкета на "Ситигруп" сред 140 мениджъри на фондове от тази седмица показва, че 62% от участниците вестаят триумф на Байдън. Това е сериозен обрат в сравнение с декември 2019-а когато 70% от анкетираните от банката инвеститори прогнозираха победа на Тръмп. Някои анализатори дори смятат, че Демократическата партия ще спечели мнозинство и в двете камари на Конгреса.

С нарастването на очакванията за победа на Байдън "инвеститорите ще започнат да се вглеждат върху отклонението на махалото от краха на Тръмп към ново статукво", посочва Сюзън Шмит - шеф на звеното за търговия на щатски акции в мениджъра на активи "Авива инвестърс".

Някои анализатори прогнозираат по-високи данъци при евентуално управление на Байдън.

Победата на Тръмп през 2016-а предизвика ръст на цените на акциите заради очакванията на инвеститорите за по-слаб контрол и по-ниски корпоративни данъчни ставки. Това на практика се случи през 2018-а когато неговата администрация снижи налозите от 35 на 21 процента. "Голдмън Сакс" е пресметнал, че частична отмяна на това решение може да повиши въпросната ставка до 28% плюс покачване и на други данъци. *Кое то би отнело около 12% от доходността на акция на участниците в S&P 500.*

"Това ще е най-големият ефект", според госпожа Шмит, защото "не се отнася за специфични сектори, а ще поразии всичко".

Подобна мярка може да повиши привлекателността на задграничните фирмени книжа след годините превъзходство на американските, смята Крис Дайър от щатския фондов мениджър "Ийтън Ванс". Просто защото най-разумно за инвеститорите би било да се изтеглят от активите, които са им носели доходи през предишното десетилетие.

Друга важна политическа заявка на Байдън е подкрепата му за 15 щ. долара минимална надница, която би орязала печалбите на търговците на дребно, защото те разчитат на нископлатена работна ръка.

Най-голямо внимание обаче привлича политиката му по отношение на здравеопазването и чистата енергия.

През април Байдън обяви план да разшири сферата на действие на националната здравна застрахователна програма на Барак Обама "Медикеър" и подкрепи усилията за преговаряне на цените, които правителството плаща на фармацевтичните групи за лекарствата, включени в схемата.

В началото на седмицата Рон Вайдън - сенатор демократ от щата Орегон, оттегли подкрепата си за ревизираната версия на ценовия законопроект, който спонсорира през миналата година. Кое то, според анализатори от групата за проучване на общественото мнение Strategas, показвало ръст на доверието сред демократите в шансовете им за убедителна електорална победа на есен - както за Белия дом, така и за двете камари на Конгреса.

Борбата на Байдън за опазване на околната среда, включително за постигане на нулеви въглеродни емисии до 2050-а, ще повишат цените на акциите на фирмите за зелена енергия и на търгуваните на борсата фондове, прогнозира CreditSights - фирма за анализ на дълговете. А Кристина Хупър - главен глобален пазарен стратег на Invesco - очаква Байдън да е "истинският завой на 180 градуса в областта на чистата енергия в сравнение с администрацията на Тръмп", което връща доверието в сектора.

Една област, на която инвеститорите би трябвало да обърнат по-голямо внимание при победа на Байдън, обаче са технологиите.

Технологичните групи са сред най-големите компании на фондовите борси и секторът е най-успешният през тази година и е водач на борсовия подем от март насам. През последните години гигантите в сферата на социалните медии понесоха маса критики за съхранението на личните данни и за речта на омразата, която се лее от платформите им. През тази седмица пък американските първокласни компании се присъединиха към бойкота на рекламодателите на "Фейсбук" и "Твитър".

Елизабет Уорън - сенатор от Масачузетс и бивш кандидат президент на демократите, призоваваше за разбиването на "Амазон", "Гугъл" и "Фейсбук" по обновени антитръстови правила. Самият Байдън критикува "Фейсбук" за подвеждаща и фалшива информация на платформата му, но поне през миналата година не беше чак толкова краен да иска дезинтегрирането на гиганта и каза само, че "трябва наистина да се огледат внимателно нещата".

Или, както обобщава госпожа Купър от Invesco, "големият въпрос са технологиите, защото наистина не е ясно какво ще се случи с тях при президентски мандат за Байдън".

Някои стратегии обръщат внимание на евентуални промени във Федералния резерв, помогнал на щатския пазар да отчете най-доброто си тримесечие от 1998-а досега чрез поредица от интервенции, които дефакто качиха изкуствено цените на акциите.

Демократическата партия "би искала от американските централни банкери да използват правомощията си в помощ на икономиката и за по-голям достъп до кредитиране", коментира главния пазарен стратег на Incapital - Патрик Лиъри.

Investor.bg

✓ Изследване на ИПИ: Експортно-ориентираните производства в България

Глобалното пренареждане на икономиките ще промени зависимостта от един доставчик и ще стимулира „релокация“ и нови инвестиции в индустрия на територията на ЕС

Институтът за пазарна икономика направи изследване за идентифициране на потенциални пазари за експортно-ориентирани български МСП по поръчка на Изпълнителната агенция за насърчване на малки и средни предприятия (виж изследването [ТУК](#)).

Проучването дава картина на динамиката и промяната в структурата на търговските потоци, както и на разкритите предимства за българския износ, непосредствено преди началото на кризата, причинена от пандемията от коронавирус, посочват от [ИПИ](#).

Във фокуса на анализа са изделията, създавани в преработващата промишленост, като по-специално са разгледани производства, доминирани от МСП, в структурата на българската икономика. Изследването е базирано на статистически данни за външната търговия, като са отчетени и ключови макроикономически и социални показатели за разглежданите пазари.

В анализа са разгледани няколко сценария за възможна трансформация на структурата на търсенето и предлагането в резултат на кризата на базата на проявените в периода на тежките ограничителни мерки „тесни места“ във веригите на добавената стойност, както и в резултат на възможни политически решения и промяна в организацията на труда и потребителските навици в Европа.

По-детайлен преглед на потенциалните пазари е изготвен за 54 групи стоки, които към 2019 г. допринасят за 22% от общия износ на страната. Резултатите открояват няколко дългосрочни трансформиращи тенденции, които могат да помогнат и за начертаване на възможни и вероятни траектории на бъдещо развитие на външното търсене за българските компании.

Присъединяването на България към единния пазар на Европейския съюз ускори интегрирането на страната в европейските и световни вериги на добавена стойност.

Германия е „двигател“ на процеса на „релокиране“ на производствени процеси от по-развития Запад към Централна и Източна Европа, като това се проявява най-силно при стоките за междинно потребление, включително изделия от пластмаса и метал, електрически съоръжения, машини и оборудване и автомобилни части.

В Испания и Франция „изнасянето“ на производства е насочено и към страни от Северна Африка, което ги превръща в конкуренти за българските експортно-ориентирани компании.

В последните години традиционни развити индустриални икономики постепенно отстъпват място на европейския пазар на машини и съоръжения – най-вече Япония, САЩ и Швейцария. Мястото им се запълва както от нови азиатски производители, като Малайзия и Виетнам, така и от доставчици от ЦИЕ.

Последният процес вероятно ще се засили като част от възможното преориентиране на стратегиите към near-shoring и концентриране на по-голям дял от процесите по веригата на добавената стойност в рамките на ЕС.

България е в началото на този път, като в най-голяма степен заемането на подобни позиции ще изисква пряка конкуренция с Полша, в по-малка степен с Чехия и Унгария, а Румъния в някои сектори следва сходна траектория.

Процесът на „догонването“ в ЦИЕ все по-осезаемо започва да превръща тези динамични икономики в развити пазари с нарастващи доходи на домакинствата. Полша се утвърждава като най-големият и бързорастящ пазар в Централна и Източна Европа за български производства, а демографския подем допълнително подобрява перспективите за вътрешни инвестиции и потребление. От своя страна, Чехия, Словакия и Унгария са вече водещи производители на автомобили и електроника.

Ако разглеждаме съседните страни, фокусът трябва да е върху Румъния, както заради размера на вътрешното търсене, така и заради модернизацията и трансформацията на индустрията, предполагащо нарастваща нужда от доставки на стоки за междинно потребление.

Българските износители, заемайки нови пространства, се превръщат в част от едно постепенно европейско и глобално пренареждане на икономиките. От една страна, фабрики в България изместват, и вероятно ще продължат да изместват, фабрики от технологичните лидери в определени сектори в най-развитите европейски индустриални държави. Заедно с това обаче, България е в остра конкуренция с други страни в региона, предлагащи сходни предимства.

Не трябва да се подценява и засилващата се интеграция на страни от Северна Африка, които са алтернатива на постепенно нарастващите разходи в догонващите европейски страни. Същевременно, бързият растеж в този регион дава и възможност за позициониране на относително малки, но бързорастящи пазари както на потребителски, така и на промишлени стоки.

Китайската икономика също се реструктурира, като част от производствата постепенно се свиват, а нишите до голяма степен се заемат от динамично растящия износ на Виетнам. България, както и други страни от Източна Европа, успешно започват да се превръщат в основни, или поне ключови, производители на изделия – както компоненти, така и специализирано оборудване, апарати и инструменти - които дълги години са доминирани от най-развитите глобални индустриални лидери като САЩ, Япония, Швейцария, Република Корея.

Състоянието на търговските връзки непосредствено преди кризата дава и отправна точка за разработване на първи сценарии за възможно реструктуриране на глобалните и регионалните пазари в средносрочен план. Пандемията с COVID-19 се разглежда като „отключващо“ явление, ускоряващо стопанската трансформация. Обръщайки повече внимание на Европа и България, основните фактори, които ще създадат нови възможности, могат да се обединят в три групи.

На първо място, това ще бъде стремежът за намаляване на зависимостта от един доставчик, повече диверсификация и неминуюема „локализация“ (near-shoring).

Ролята на Китай в глобалната търговия нараства значително в последните 20 години. Тя е част от дълъг процес на все по-дълбока специализация в търсене на икономии от мащаба и намаляване на производствените разходи. Възможна и реалистична хипотеза е засилване на процесите, вече започнали преди пандемията от новия коронавирус, за намаляване на тази зависимост. Може да се очаква преосмисляне на бизнес ниво на доставките от Китай най-вече на стоки за междинна употреба, участващи в процеса на преработка и създаване на крайни продукти в индустрията на ЕС.

Вторият катализатор за промяна е очакваното пренареждане в потребителските предпочитания, включително на начина на организация на работата в предприятията и социалният живот. Това ще създаде увеличено търсене за някои продукти и бизнес услуги, но намали използването на други; електрическият велосипед може да замени личния автомобил, доставките до дома могат поне частично да заместят посещенията на търговски центрове и т.н.

Накрая, можем да очакваме значително преосмисляне на стопанската политика в ЕС както по отношение на регулациите, така и по отношение на ролята на държавните разходи и субсидии.

Макар още да няма окончателно решение, в ЕС ще бъде приет общ план за възстановяване (виж повече [ТУК](#)), който ще финансира реформи, насърчаване на вътрешното търсене, заетост и инвестиции.

Заедно с това започва да се оформя и консенсус за издигане на нови бариери пред международната търговия, придружено с по-отчетлива индустриална и протекционистична политика в ЕС. „Морковът“ ще бъдат финансови стимули за „релокация“ и нови инвестиции в индустриално производство на територията на ЕС.

Кризата също така принуди повечето бизнеси и почти всички хора да разчитат основно на електронни услуги с цел да се намалят рисковете от директен контакт между хората. Рязката промяна, която отне по-малко от два месеца, показва, че подобна трансформация не просто е възможна, но е напълно реалистично тя да се случи в кратки срокове – стихийно и без особено предварително планиране. Това означава и рязко увеличаване на търсенето на тези услуги – пазаруване без да влизате в магазин, плащания без физически пари, създаване на телевизионен или информационен продукт без да присъствате в офис или редакция и т.н.

Експериментът за дистанционна работа вероятно ще доведе до по-широкото ѝ разпространение, което налага промяна в местата за свързване с интернет и съответните инвестиции за повишаване на скоростта и надеждността в новите места.

Коронакризата беше и тест за устойчивост и надеждност на бизнесите в трудни и непредвидени ситуации. Така в някои локации за предоставянето на услуги по поддръжка или гласово консултиране (т.нар. кол-центрове), избрани заради ниски разходи за офиси и труд, се оказа, че не може да се организира работа и предоставяне на услугата при затваряне на централизираните офиси.

Вероятно за част от потребителите кризата се е превърнала в „отключващ момент“, като те са понесли първоначалния разход за проба на нов тип онлайн услуги. Рязкото ограничаване на бизнес пътуванията, особено далечните, също е експеримент, който може да промени в значителна степен управленските практики.

✓ Великобритания инжектира 1 млрд. долара в центрове за заетост

Работодатели на Острова предупреждават за цунами от загубени работни места

Великобритания ще налее 800 млн. паунда (1 млрд. долара) в центрове за заетост в усилията си за се справи с растящата безработица след коронавирусната пандемия, предава Bloomberg.

Правителството ще удвои броя на специалистите по преквалификация до 27 хил., за да помогнат на кандидатите за помощи при безработица да се върнат на работа с първоначално наемане на 4500 служители до октомври, съобщиха финансовото министерство късно в събота.

„Допълнителната армия от специалисти по преквалификация ще даде на кандидатите за работа индивидуална персонализирана подкрепа за изграждане на умения, подобряване на перспективите им за заетост и намиране на работни места, които са подходящи за тях“, допълва министерството.

Съобщението беше направено в момент, когато финансовият министър Риши Сунак се готви да очертае в сряда мерки в подкрепа на стимулирането на икономиката и защитата на работните места след излизането на страната от националната блокада, която започна на 23 март. В събота заведенията получиха право да отворят отново врати, като последваха магазините, продаващи стоки от неосновна необходимост, на които беше позволено да възобновят работа миналия месец.

Сунак е съсредоточен върху защитата на работните места, особено на младите служители, които заемаха по-уязвими длъжности преди пандемията и сега се затрудняват да намерят нова работа. Той ще представи по-широк пакет от стимулиращи мерки в бюджета през есента, когато последиците от блокадата и резултатите от програмата за защита на работните места в частния сектор ще станат по-ясни.

„Министърът ще обяви пакет, съсредоточен върху работните места, така че да се стигне до възстановяване на икономиката от този вирус възможно най-скоро“, каза в неделя министърът на здравеопазването Мат Хенкок по Sky News.

Инжектиране на доверие

Сунак е подложен на натиск от бизнес групи да гарантира, че няма да направи само минималното за съживяване на икономиката.

„Бих ги призовал да бъдат смели и да опитат да преодолеят някои проблеми, които идват през есента, вместо да възприемат изчаквателен подход“, каза генералният директор на Британската търговска камара Адам Маршал.

Необходимата подкрепа „ще струва много пари и ще бъде трудна по много начини, но също така е невероятно важна, защото ако искат да избегнат значителна безработица и да инжектират известно доверие както у бизнеса, така и у потребителите, трябва да го направят сега“, допълни той.

Маршал призова за субсидиране на заплатите на стажантите, финансиране на подкрепата за работните места на младите хора и за намаляване на националните застрахователни вноски от работодателите. Той също така предложи правителството да предоставя ваучери за харчене на търговските улици, за да се задвижи отново икономиката.

Observer on Sunday съобщи, че Сунак обмисля предложения на Resolution Foundation за издаване на ваучери на стойност 500 паунда за всички възрастни и ваучери на стойност 250 паунда за деца за харчене в сектори на икономиката, които постраднаха най-тежко от вируса.

Извънредните мерки на финансовия министър по време на пандемията означават, че сега правителството подкрепя заплатите на близо 12 млн. служители в частния сектор въз основа на програми за пускане на служители в принудителен отпуск и самонаети лица.

Въпреки това заявленията при безработица вече се удвоиха до близо 3 млн., а икономиката изпада във вероятно най-тежката рецесия от три столетия.

Според плана за принудителен отпуск правителството плаща 80% от заплатите на 9,3 млн. служители на цена от 25,5 млрд. паунда. Тази подкрепа ще намалее от следващия месец, тъй като компаниите са принудени да поемат повече разходи.

Цунами от загубени работни места

Това предизвика опасения, че предстоят нови проблеми, като президентът на Tesco Джон Алън предупреди за цунами от загубени работни места.

Компании като Airbus, Swissport International, корабната компания TM Lewin и лондонският универсален магазин Harrods обявиха, че съкращават хиляди работни места. В петък компанията Make UK съобщи, че 42 на сто от компаниите планират намаляване на работните позиции през идните шест месеца, а други 38 на сто твърдят, че е възможно да направят съкращения.

В неделя Trades Union Congress и лидерите на четирите най-големи профсъюза в страната публикуваха комюнике до финансовия министър, в което предупреждават за „масова безработица с невиджан мащаб от 80-те години на миналия век“.

„Имаме много кратък прозорец да спасим стотици хиляди работни места“, пишат лидерите на профсъюзите. Те призовават Сунак да „удължи програмата за запазване на работните места след октомври за компании, които имат жизнено бъдеще, но се нуждаят от повече време, за да се възстановят“, инвестират в зелена инфраструктура и гарантират работните места на всички млади хора.

Инвестирайки в центрове за заетост, Сунак възприема мярка на правителството на Гордън Браун по време на рецесията от 2008-2009 г., когато бяха наети още 10 хил. служители. За да координират усилията за защита на работните места представители на финансовото министерство и на Департамента за заетост и пенсии сформират отдел, който ще докладва на Сунак и на министъра за заетостта и пенсиите Терез Кофи, става ясно от съобщение на финансовото министерство.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Кои са дългосрочните промени от Covid-19?

Пандемията засегна животите на много хора, някои от промените, до които доведе, ще се запазят и след отшумяването ѝ

Коронавирусът със сигурност ще промени света. Болестта може да не е дискриминираща по отношение на хората, които заразява - бедни или богати, но ефектите от нея ще са всичко, но не и справедливи, пише BBC.

Международните блокирания и замразяването на икономическата активност в цели страни показаха как функционират икономиките им, социалните и политическите им системи, като поставиха началото на глобален разговор за нуждата от промени. Covid-19 разкри нестабилните основи, върху които е изградена голяма част от развития свят - от сложните глобализирани вериги за доставка до големите контрасти в отделните национални здравни системи.

Въпросът е обаче кои от промените ще имат дългосрочно отражение.

Персоналните промени

Налагането на мерки срещу коронавируса вероятно е било шок за повечето хора, които се оказаха принудени да направят промени - независимо малки или големи, в ежедневието си. Въпреки мерките за физическа дистанция, интернет и социалните медии позволиха на хората да останат свързани през последните седмици. Социалните отношения за мнозина изглеждат не са пострадали.

Кризите са разрушителни и болезнени, но неизменно подхранват нуждата от големи общи цели, солидарност, креативност и импровизация. Социалните медии показаха как останалите реагират на кризата и намират свои механизми за справяне с нея. Може би мнозина сега имат повече време на разположение, за да отключат вътрешната си креативност и находчивост, които да споделят онлайн.

Голяма част от хората вече отделят повече време за приготвянето на храната си, като мнозина се насочват към отглеждането на собствени плодове, зеленчуци или подправки. Родителите днес са включени в различни проекти за изкуства или занаяти на децата си заради дистанционното обучение.

Един от големите катализатори на тези промени е големият брой на компаниите, които наредиха на служителите си да работят от домовете си, както и броят на хората, които са във временна отпуска, тъй като местата, на които са ангажирани, трябваше да замразят дейност.

Хората, които могат да продължат да се възползват от допълнителното време в домовете си, ще бъдат тези, чиито начин на живот ще се промени необратимо. Това вероятно ще облагодетелства офис служителите, което означава, че не всички ще отчитат тези ползи еднакво в бъдеще.

Новата работна среда

Въпреки че мерките срещу коронавируса постепенно се облекчават, социалното дистанциране трябва да продължи в краткосрочен до средносрочен план с цел овладяване на разпространението на заразата. Много от по-големите офисни пространства могат да прибегнат до поставянето на уреди за проверка на температурата на служителите (въпреки че експертите имат съмнения относно ефективността на подобна технология).

Ситуацията е предизвикателство и за офисите с отворени работни пространства. Възможно е също така на много предприятия да се наложи да въведат промени в работните си смени, така че в офисите и заводите им да няма струпвания на служители.

Мерките за социално дистанциране вероятно ще ограничат използването на обществен транспорт. Ако повече служители прибегнат към личните си автомобили, то ситуацията с трафика ще се влоши сериозно в големите градове. Някои от тях вече въведоха схеми, с които да насърчават хората да ходят пеша или да използват колело за придвижване до работните си места. Електрическите скутери също са опция, като подобни ходове ще окажат влияние за подобряване на околната среда, поддържайки и хората по-здрави.

Вероятно е обаче след пандемията тенденцията за нарастване на броя на служителите, работещи от домовете си, да се запази. Подобна система проработи по време на блокиранията, като мениджърите вече не могат да разчитат на традиционните си аргументи срещу дистанционната работа.

Това, от своя страна, би могло да доведе до промяна в очакванията и работната култура, след която служителите да бъдат оценявани на база навременното изпълнение на целите им, а не на броя часове, прекарани зад бюрото в офиса.

Това, което може да се появи в по-дългосрочен план, е по-динамичен подход към работата и гъвкаво работно време, в което да могат да се комбинират дистанционната работа и срещите лице в лице. Много компании могат да решат да се откажат изцяло от разходите за офис площи и вместо това да позволят на всички служители да работят от домовете си, провеждайки на живо само неотложните срещи.

Ефектът от това би бил спад в цените на жилищните имоти в големите градове и все повече хора, които избират селските райони или по-малки градове - промяна на тенденцията, наблюдавана от началото на индустриалната революция.

Климатичната революция

Според изчисления забавянето на световната икономика, причинено от пандемията, ще намали глобалните емисии на въглероден диоксид с 8% през 2020 г.

Ако светът трябва да ограничи глобалното затопляне до по-малко от 1.5 градуса по Целзий над предпромишлените нива, както е предвидено в Парижкото споразумение, ще трябва да намалява емисиите с тази сума всяка година и през следващите десетилетия.

До този резултат сега доведоха мерките на правителствата, които, заради коронакризата, трябваше да действат решително - да преустановят свободното движение на хора и да замразят икономическата активност, за да ограничат възможностите за разпространението на заразата. Решителни ходове на държавите ще са необходими и в борбата с климатичните промени.

✓ Лагард: Дефлация ще тежи над еврозоната в следващите две години

Коронавирусната криза ще ускори трансформирането на икономиката, смята губернорът на ЕЦБ

Гуверньорът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Кристин Лагард заяви, че еврозоната е изправена пред две години на натиск върху цените към понижение, но може да се стигне до обрат след това, защото коронавирусната криза ще ускори трансформирането на икономиката, предава Bloomberg, цитиран от [Investor.bg](https://www.investor.bg).

Ръководителката на ЕЦБ каза по време на уебинар в събота, че пандемията ще стимулира започналия преди това преход към по-голяма дигитализация и автоматизация, по-къси снабдителни вериги и по-зелени индустрии. Същевременно централната банка ще трябва да запази изключително разхлабената си парична политика и ще трябва да бъдат развити финансови инструменти, които позволяват трансформирането на икономиката да бъде финансирано, допълни тя.

„Преходът към нови икономически модели ще бъде разрушителен, те вероятно ще бъдат по-разрушителни през първите две години, засягайки заетостта и производството, след което се надяваме да подобрят производителността“, заяви Лагард. „Така че динамиката на инфлацията ще бъде засегната, вероятно в началото с дефлационен аспект“, допълни тя. Според гуверньора на ЕЦБ снабдителните вериги ще се свият с около 35%, а използването на работи ще нарасне с между 70% и 75%. Тя също така отбеляза увеличаване на онлайн разплащанията за покупки на дребно от началото на годината и призова Европейския съюз да разработи единен дигитален пазар.

Лагард обаче предупреди, че пандемията обикновено увеличават неравенството с икономически и социални последици, които централната банка ще трябва да вземе предвид.

✓ Франсоа Вилроа: Пандемията трайно промени европейската икономическа политика

Пандемията убеди ЕС да отклони фокуса си върху намаляването на дълга

Пандемията от коронавирус трайно промени европейската икономическа политика, като блокира по-обширен набор от парични инструменти и подтикна към създаване на мощен съвместен фискален план, каза Франсоа Вилроа дьо Гало, един от законодателите в Европейската централна банка, предаде Bloomberg.

Вилроа заяви, че извънредните мерки на ЕЦБ, въведени вследствие на глобалния финансов крах и кризата със суверенния дълг в еврозоната - отрицателни лихвени проценти, количествено облекчение и дългосрочни банкови заеми - трябва да продължат.

„Първият урок е, че това, което представихме като временни мерки, ще бъде дълготрайно“, заяви гуверньорът на Френската централна банка в неделя. „Неконвенционалното става квазиконвенционално и това ни помага в настоящата криза“, коментира още той.

Пандемията убеди ЕС да отклони фокуса си върху намаляването на дълга и подтикна държави като Германия да преодолеят съпротивата си срещу разширен общ бюджет, финансиран от съвместно издаден дълг.

Програмата за възстановяване на ЕС предстои да бъде подписана. Лидерите ще се съберат в Брюксел на 17-18 юли, за да изяснят подробностите, а председателят на Европейския съвет Шарл Мишел ще разкрие компромисно предложение тази седмица в опит да се преодолеят разделенията.

Мишел каза в неделя, че пакетът за възстановяване и съпътстващите мерки за изглаждане на неравенството в Европа са необходими, за да може регионът да излезе от пандемичната криза.

„Германия стана кейнсианска“, каза Вилроа, като я контрастира с Франция.

„Имаме възможност да излезем от дисонансната макроикономическа конфронтация, в която бяхме поне 10 години в Европа - между споделената и националната фискална политика. Възможността, която имаме, е споделената европейска фискална политика“, заяви Вилроа.

✓ Германия няма да блокира печатането на пари в еврозоната

Намерен е изход за бъдещето на еврото след патовата ситуация от 5 май

Германският парламент намери изход за бъдещето на програмата за печатане на пари в еврозоната, за която вече няма юридически пречки да продължи. В тежко историческо решение на 5 май тази година конституционният съд на страната стъписа Европа, като отказа да се съобрази с решение на Съда на ЕС и се произнесе, че ЕЦБ е превишила мандата си, даден по силата на договорите за ЕС, поради което решенията ѝ по програмата за изкупуване на държавен дълг противоречат на германската конституция, съобщава [mediapool.bg](https://www.mediapool.bg). Според германския съд ЕЦБ не е доказала, че действията ѝ по изкупуване на държавен дълг спазват основополагащия за ЕС принцип на "пропорционалността".

Затова германският съд даде три месеца на ЕЦБ да докаже пропорционалността на печатането на пари по силата на програмата си от 2015 г., като в противен случай Бундесбанк трябваше да излезе от изпълнението на програмата, което щеше да разклати устоите на еврозоната. Конституционните съдии се разпоредиха германското правителство и Бундестагът да предприемат стъпки, така че да е сигурно, че ЕЦБ действа пропорционално. Именно това се случи на 2 юли.

В четвъртък Бундестагът гласува в подкрепа на обяснението на Европейската централна банка (ЕЦБ) за необходимостта от програмата за изкупуване на активи, стартирала през 2015 г., след предишната криза в еврозоната. Актът срещна подкрепата на широка коалиция от партии, начело с християндемократите на Ангела Меркел, което според Bloomberg е сигнал, че "политическият истейблишмънт в Германия възнамерява да поддържа единството на Европа".

Програмата за изкупуване на правителствени облигации (PSPP) приключи през декември 2018 г., но на 1 ноември 2019 г. бе подновена заради нерешените дългови проблеми на част от държавите в еврозоната. По данни към края на май 2020 г. по програмата са изкупени дългове за около 2.2 трилиона евро.

Според Bloomberg решението на Бундестага означава, че Бундесбанк може да остане в програмата, с което казусът на практика е разрешен. "Това, че 4 парламентарни групи подкрепят решението, е силен сигнал за Франкфурт, че Бундесбанк ще продължи участието си в програмата", коментира Андреас Юнг от съюза на Меркел. По-рано ЕЦБ

разпространи няколко документа от свои официални обсъждания, които доказват, че банката е имала сериозни дискусии по програмата и е преценявала в дълбочина всички "за" и "против".

Bloomberg отбелязва, че въпреки разрешаването на казуса, решението на конституционните съдии от 5 май отваря вратата за нови подобни дела, които критиците на еврозоната обмислят да предприемат по повод новата програма за печатане на пари на ЕЦБ – този път във връзка с кризата с Covid-19. Юридическото разрешаване на казуса обаче не отменя фундаменталната критика на много експерти в и извън Германия срещу "токсичната идея, че еврозоната винаги може да разчита на централните си банкери" (по "Файненшъл таймс", б. р.).

✓ Германски икономисти предвиждат банкова криза в резултат на пандемията

Ако затрудненията продължат с месеци, 28% от кредитните институции ще са засегнати

Икономическият спад в резултат на коронавирусната пандемия може да предизвика банкова криза в Германия, прогнозира Институтът за икономически изследвания "Лайбниц" в Хале (IWH), пише Der Spiegel.

Поради ограничителните мерки през март и април много компании ще фалират или няма да могат да обслужват кредитите си през следващите месеци, прогнозира изследователите от IWH. Това би могло да постави в затруднения много спестовни, както и частни и кооперативни банки.

Дори икономиката да се възстанови бързо, според анализаторите около 6% от финансовите институции са застрашени. Ако затрудненията продължат с месеци, 28% от кредитните институции ще са засегнати.

Тъй като делът на собствените им капитали пада под законния минимум от 6% от стойността на кредита, десетки или дори стотици институции ще трябва да бъдат поставени в състояние на ликвидационно управление, да се обединят или да бъдат подкрепени от държавата.

В същото време много банки биха дали по-малко заеми на компаниите, за да намалят рисковете в баланса си. Това може допълнително да отслаби икономиката.

Дори тя да се възстанови бързо, "нова банкова криза е вероятна", заяви директорът на IWH Рейнт Груп. Това според него увеличава риска от „втора рецесия“.

✓ Диалогът с Пекин става все по-невъзможен

Съществуват обаче съществени разлики между САЩ и Европейския съюз

Коронавирусът е причина за всички проблеми в света в момента. Той ще промени начина, по който живеем и работим. Освен това пандемията оказва сериозни ефекти върху глобалната политика. Посоката на политиката на Китай спрямо САЩ и Европа отново е на фокус. Тонът на Китай се втръсва и е измества от икономическата област към политическата област, пише за Die Zeit Тео Зомер.

Съществуват обаче съществени разлики между САЩ и Европейския съюз.

„Китай не е наш приятел“, беше убеждението на Доналд Тръмп още преди да се позиционира в Белия дом. "Китай краде нашите работни места, руши производствената ни индустрия", гласяха неговите думи. Основната цел на Тръмп беше да намали американския търговски дефицит с Китай (през 2018 г. той възлиза на 420 милиарда долара).

Докато пред Тръмп стоеше перспективата да спечели търговската война с Китай, той гледаше великодушно, или си затваряше очите пред геополитическите експедиции на Пекин, нарушенията на правата на човека и военната експанзия в Южнокитайско море, пише Зомер. Всъщност през януари беше постигната първа фаза на търговското споразумение, втората би следвало да затвърди основните правила на китайско-американските търговски отношения.

Но щом „мастилото от подписаното споразумение изсъхна“, американският президент веднага изрази безпокойството в Twitter, че китайците са ни „изпратили коронавируса“. Той заплаши с тотално блокиране на търговията и обслужването на 1,2 трилиона долара американски дълг към Китай.

Междувременно сделката от януари е в мъртвата си точка, а Китай влиза в ролята на "изкупителна жертва" за пагубните последици от пандемията в САЩ - 40 милиона безработни, 2,5 милиона заразени, 125 000 смъртни случая. Враждебността към Китай се превърна в ключово послание на кампанията на Тръмп. Ако той бъде преизбран, търговската война ще се превърне в Студената война. Но дори и Джо Байдън да спечели, конфронтацията ще продължи. Демократите също искат да прекратят възхода на Китай.

Според Тео Зомер европейците обаче не си въобразяват, че това може да се случи. Въпреки това сега те се фокусират повече върху предизвикателствата, отколкото върху възможностите, които китайският възход би им донесъл, отбелязва той.

В работен документ, представен от ЕК през април 2019 г., Китай беше описан „като партньор за сътрудничество, с който ЕС преследва общи цели; партньор за преговори, с когото трябва да се постигне баланс на интереси; икономически конкурент, който търси технологично лидерство; съперник, предлагащ алтернативен модел на управление. Още тогава ситуацията с правата на човека в Китай беше остро разкритикувана, както и териториални претенции на страната в Южнокитайско море.

Европейците бяха разгневени, че Китай напредва безмилостно в своите геополитически амбиции в хода на коронакризата. Китай включи Южнокитайско море в административната си структура, бори се срещу виетнамски и малайзийски позиции, осъди преизбирането на тайванския президент Цай Инг-вен и отказа мир при обичайния призив за обединение с островната република. Китайската народната армия нападна индийските гранични войски с бухалки и камъни на индийско-китайската хималайска граница, в резултат на което загинаха 20 индийци и неизвестен брой китайци. [Пекин прие закон за националната сигурност вна полуавтономния специален административен регион Хонконг](#), който заплашва да накърни суверенитета на града и принципа "една държава, две системи", припомня изданието.

Европейските лидери, от своя страна, поясниха, че им липсва "доверие, прозрачност и реципрочност" в отношенията с Китай. Те са обезпокоени, че Пекин е „зазидан“ в преговори за инвестиционно споразумение, че почти нищо не се е променило по отношение на нелоялни правила за достъп до пазара, държавните субсидии и китайски дъмпингови цени, че Китай си поставя незадоволителни цели за борба с климатичните промени, и че продължава кибератаките спрямо европейските компютърни системи, уточнява Тео Зомер.

За разлика от САЩ обаче, европейците се стремят да установят баланс между конкуренцията и сътрудничеството в диалога с Пекин. Но диалогът ще бъде труден, ако китайците не заменят арогантността с доза реализъм, пише в заключение в анализа на Die Zeit.

✓ Какво означава загубата на специалния статут на Хонконг?

Напрежението между САЩ и Китай нараства на фона на приближаващите президентски избори

Съгласно Закона за политиката на САЩ към Хонконг от 1992 г., САЩ третират Хонконг - полуавтономна част на Китай със собствена правна и икономическа система, различно от континенталната част на Китай по отношение на търговията и други области. Президентът на САЩ Доналд Тръмп започна да отнема този „специален статут“, за да накаже Китай заради ходовете му за затягане на властта си в града след година на демократични протести, пише Bloomberg. При най-тежкия сценарий това може да означава, че глобалният финансов хъб се третира по същия начин като всеки друг китайски град - промяна, която може да навреди на двете икономики в и без това труден момент.

Отменен ли е вече специалният статут на Хонконг?

По въпроса се работи. На 27 май държавният секретар на САЩ Майк Помпео уведоми Конгреса, че администрацията на Тръмп вече няма да приема Хонконг като автономен от континентален Китай. На 29 юни министъра на търговията Уилбър Рос заяви, че специалният статут е отменен.

Какъв ще бъде ефектът?

Помпео вече обяви визови ограничения срещу неуточнени китайски служители, а Китай направи същото срещу американците. Помпео заяви, че САЩ също ще преустановят продажбата на отбранителна техника в Хонконг, до голяма степен символичен акт, който ще засегне най-вече полицията на града.

Министерството на търговията затрудни износа на чувствителни американски технологии в Хонконг, като лидерът на града заяви, че въздействието на мярката ще бъде „минимално“.

Защо нещата се случват толкова бавно?

От Тръмп зависи колко бързо ще се придвижат действията по казуса, като президентът заплашва и Китай с последствия заради отговора му към коронавируса и репресиите към малцинствата в провинция Синдзян. Мерките срещу Пекин обаче носят и допълнителен риск за американската икономика, включително по отношение на споразумението с Китай, което Тръмп определя като най-голямото си постижение на фона на приближаващите президентски избори.

Как изглежда ситуацията между Хонконг и Китай?

Въпреки че Хонконг остава ключов за достъпа на Китай към останалия свят, това има много по-малко значение за състоянието на страната, отколкото преди. През 2019 г. 12% от износа на Китай е насочен към Хонконг в сравнение с 45% през 1992 г. Китай също така е по-малко зависим от притока на чуждестранен капитал и експертиза, като вече не разчита толкова на приоритета си да направи юана международна валута.

При най-лошия сценарий - ако САЩ не третират Хонконг различно от китайските градове, има възможност инвестиционните фирми и рейтинговите агенции да направят същото. Deutsche Bank отбелязва, че кредитният рейтинг на Хонконг е три пъти над този на Китай според Moody's, а според Fitch е една степен по-висок. Опасността е, че понижаване на кредитния рейтинг на Китай в идните години може да повлече надолу и този на Хонконг.

Какво може да се каже за САЩ?

САЩ имат своите причини да не разклащат лодката толкова много. Хонконг, единствената полудемократична юрисдикция по силата на китайското управление, която предлага на американските компании сравнително безопасен начин за достъп до китайския пазар. Най-големият търговски излишък в САЩ през 2019 г. е с Хонконг - 36 милиарда долара.

Как отговори Китай?

Въпреки действията на САЩ, китайското правителство одобри ново законодателство в областта на националната сигурност на Хонконг. Официалната информационна агенция Xinhua отхвърли като „неоснователни“ обвинения за ограничаване на свободата в Хонконг или създаването на проблеми по отношение на правата на човека.

А Хонконг?

Лидерът на Хонконг Кари Лам защити закона за националната сигурност. Според нея би било „напълно неприемливо“ чуждестранните законодателни органи да се намесват във вътрешните работи на Хонконг, а санкциите само ще усложнят проблемите в града.

Лам се стреми да увери инвеститорите, че градът все още се придържа към върховенството на закона и има независима съдебна система.

[Мениджър](#)

✓ Фондът на фондовете пуска антикризисен продукт за малки и средни предприятия

Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фондът на фондовете) е готов с нов гаранционен инструмент за подкрепа на малки и средни предприятия, пострадали от икономическата криза вследствие на пандемията от COVID-19.

Чрез новия си продукт „Порфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от COVID-19“ Фондът на фондовете ще поеме част от кредитния риск на финансовите институции при отпускане на нови заеми на малки и средни предприятия без достатъчно обезпечения, но с необходимост от подкрепа в условията на настоящата тежка ситуация. Целта е да се улесни достъпът на бизнеса до кредити за продължаване на дейността, включително за задоволяване на потребностите от ликвидност и/или за преодоляване на финансови затруднения, които се дължат на пандемията или се утежняват от нея.

Фондът на фондовете предлага гаранция до 80% от размера на всеки кредит, срещу което съответната банка ще трябва да предложи финансиране при преференциални лихви и занижени изисквания към обезпеченията. В структурата на продукта се предвижда комбиниране на гаранционен инструмент и лихвена субсидия за предприятията, които изпитват ликвидни затруднения, но въпреки това са готови да задържат персонала си.

Параметрите на гаранционния продукт са структурирани след внимателно проследяване и детайлен анализ на динамиката на пазара, така че той да отговаря най-пълно на актуалните потребности на бизнеса, без да излага на непремерен риск финансовите институции.

Процедурата по избор на банки партньори за прилагането на новия гаранционен инструмент стартира днес и ще продължи до 17 юли включително. В нея могат да се включат всички финансови институции с валиден банков лиценз и разрешение за предоставяне на заеми. Инструментът е финансиран със средства от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) 2014 – 2020 г., като общият му бюджет е близо 158 млн. лв. Средствата са осигурени чрез пренасочване на средства по ОПИК, първоначално предвидени за гаранции на инвестиционни кредити.

За да осигури необходимия финансов ресурс за належаща подкрепа на малкия и среден бизнес, Фондът на фондовете прекрати текущата процедура за избор на финансови посредници за иновации и енергийна ефективност. Определените за това близо 131 млн. лв. ще бъдат използвани за новия гаранционен продукт. Към тях ще бъдат прибавени още близо 27 млн. лв. от финансовия инструмент „Финансиране за малкия бизнес“.

✓ **България поиска обяснения от Лондон защо сме извън списъка за достъп без карантина**

По указания на вицепремиера и министър на външните работи Екатерина Захариева посолството ни в Лондон отправи до британското правителство нота с искане за обяснение защо страната ни е изключена от списъка с държави, за които отпада карантината при пристигане в Обединеното кралство от 10 юли, съобщи МВНР.

Великобритания обяви снощи подробен списък с 59 държави, за които отпада изискването за задължително 14-дневно изолиране при пристигане в страната. От него стана ясно, че България не е сред тях. На практика ограничението ще засегне не само българите, които живеят, работят и учат в Обединеното кралство, но и британски туристи, решили да посетят България това лято.

В списъка са включени повечето страни членки на Европейския съюз, като освен България, отсъстват Румъния, Португалия и Швеция, а също Русия и САЩ.

Министър Захариева е разговаряла и със заместник-министъра на външните работи с ресор Европа и Америка Уенди Мортън, от която е поискала също мотиви за това решение.

С нотата посолството ни в Лондон търси разяснение за критериите, върху които се основава решението на Великобритания, тъй като други държави, включени в списъка, имат по-голяма заболеваемост от COVID-19 от България. Посолството подчертава, че нашата държава е сред тези с най-ниски нива на разпространение на вируса.

„Навременните и ефективни мерки срещу разпространението на вируса в България доведоха до само 2 281 активни случая“, подчертават от посолството. Черноморското крайбрежие е на практика зона свободна от Ковид-19, която вече е привлякла хиляди туристи от над 35 държави това лято, пише също в нотата.

✓ **Проф. Петко Салчев: Касата може да покрие до 2500 PCR изследвания на ден**

В интервю пред [БНР](#) проф. Петко Салчев, директор на НЗОК заяви, че касата може да покрие до 2500 PCR теста на ден.

Проф. Салчев уточни, че преговорите не са приключили, защото най-напред трябва идеите на Касата да бъдат координирани с Българския лекарски съюз, и обобщени предложенията, направени от НЗОК.

„Нашите предложения са в няколко направления. Едното от тях е да се увеличат цените на всички клинични пътеки, които са в областта на инфекциозните болести, за да можем да подготвим системата не само за момента с коронавируса, а и за бъдещето. Там бяха твърде ниски цените, а колегите, които работеха, не бяха удовлетворени. Съсредоточаваме се не само върху коронавируса, а и върху останалите инфекциозни заболявания, които биха могли да възникнат в бъдещ период. Тук се включва и така наречената пътека, тя не е коронавирус пътека, а номер 104, която е за грипните заболявания, като цената и е вдигната почти двойно“, обясни проф. Салчев.

Според него детското и майчиното здравеопазване също трябва да бъде подпомогнато.

„Второто направление е за вдигане на цената на всички останали клинични пътеки, за да може болниците да оперират с допълнителен ресурс, за да може да бъдат предпазени и лекари, и пациенти при влизане в болницата. И до момента НЗОК плаща за PCR изследването, като едно от условията е да минава през направление от районната здравна инспекция. Нашите разчети са до 2 500 изследвания на ден, които НЗОК може да покрие“, допълни още управителят на НЗОК.

✓ **Изключителното вино е като диамант в короната. И България има такива диаманти**

Константинос Лазаракис е първият Master of Wine (MW) на Балканите - титла, която обозначава най-високото ниво в йерархията на винения бранш. Той е и председател на журито на Балканския винен конкурс и фестивал. Завършил е Националният Технически Университет в Атина, след което става сомелиер на ресторант Jajazzo в Атина, награден от

Michelin. В момента работи като мениджър по вноса на вино и wine buyer в Aiolos, и също така е изпълнителен директор на компанията, която провежда WSET курсове в Гърция.

Всяка от страните в наши регион може да бъде следващият голям играч на световния винен пазар, казва Константинос Лазаракис, който е председател на журито на Балканския винен конкурс и фестивал. Тази година събитието ще има своето 9-о издание в две части - конкурс, който ще се състои в периода 15-17 юли в Белград и фестивално изложение пред НДК в София от 10 до 12 септември. Това ще бъде и първото международно винено събитие от началото на пандемията, а интересът сред участниците е рекорден.

- Г-н Лазаракис, вие сте първият Master of Wine на Балканите и председател на журито на деветия Балкански международен винен конкурс. Какви са очакванията Ви към тазгодишното издание?

- Това със сигурност ще бъде незабравимо издание - заради ситуацията с COVID-19. От тази година решихме Конкурсът да се провежда на ротационен принцип и избрахме Сърбия и Белград за домакин на 9-тото издание на Балканския международен винен конкурс. Това беше стъпка, която обмисляме от няколко години и мисля, че сега е правилният момент за нея. Вече осем издания на Конкурса бяха организирани в София и решихме да дадем шанс на друга балканска страна да бъде домакин на най-престижното събитие за балканските вина. Ето това е балканска солидарност.

- Миналата година на конкурса бяха представени над 1000 вина. Голяма ли ще бъде конкуренцията на този важен форум и тази година? В какви категории ще се състезават участниците и знаете ли вече кои са те?

- Откакто обявихме новата страна домакин на Балканския международен винен конкурс 2020, станахме свидетели на изключителен интерес от сръбските винарни. Участието им в последното издание отбеляза ръст спрямо предишни години, но през 2020 г. имаме истински рекорд! Ще имаме почти 25% ръст на общите мостри и това е фантастично!

Заедно с Галина Нифору, директор на Балканския международен винен конкурс и фестивал, взехме смелото решение само да отложим събитието, а не да го отменим. Мисля, че всички балкански винарни оценяват решението ни, взето в период, в който не се случват много винарски събития. Ние няма да ги разочароваме. Всъщност Балканският международен винен конкурс ще бъде първото международно винено събитие от началото на пандемията!

Вината ще се състезават в няколко категории: сухо бяло, сухо червено, сухо розе, пенливи, десертни, а тази година въвеждаме и нова категория - плодови и специални вина, тъй като на Балканите има много производители с подобна продукция. Имаме много силни винарни, които участват за първи път, и това е страотно! Това е показателно за потенциала на Балканския международен винен конкурс и неговия положителен имидж в очите на балканските винарни.

- Освен паричните награди, които ще получат победителите, каква е добавената стойност на отличията в този конкурс?

- Миналата година въведохме нова награда - BEST OF SHOW - най-доброто вино от всяка държава. Смятаме, че това е важно за избите, тъй като по този начин те се конкурират не само с всички балкански винарни, но и с тези от собствената им страна. Резултатът е, че отличените с този трофей изби отчитат огромен ръст на продажбите. Това е най-доброто признание, че сме си свършили добре работата!

Всички носители на медали от 9-то издание на Балканския международен винен конкурс ще бъдат публикувани в специален уебсайт, който предстои да създадем. В него ще има линкове към сайтовете на съответните изби. Ще разпространим този сайт сред повече от 15 000 вносители от цял свят. Освен това планираме участие на нашите победители в изложението ProWein в Дюселдорф през 2021 година, както и много презентации и майсторски класове за победителите.

- Вие сте опитвал стотици вина. Кое е виното, на което искрено бихте дал златен медал и защо? В този смисъл, могат ли българските вина да се конкурират с утвърдените супер сили в бранша - френските, испанските, италианските вина?

- Между доброто и изключителното вино има малка, но съществена разлика. Доброто вино придружава вашето ястие и допълва цялостното възприятие от комбинацията на храна и напитка. Дори може да е приятно за консумация и без храна. Изключителното вино обаче взема ума ви с уникалния си аромат, с неповторимите чувства и дори спомени, които то навява! Това е незабравимо преживяване и заради него въведохме нашите двойни златни медали в Конкурса - за да покажем точно тези вина. Те не са много на брой, разбира се. Те са шедьоврите, които блещат като диаманти в короната. Виждаме тези диаманти и сред българските вина! И да, те могат да се състезават със суперсилите като Франция, Италия, Испания и т.н.!

- Пътувайки по света, кои са страните с добре развита винена култура на национално ниво? Коя от балканските държави развива винен туризъм на високо ниво?

- Всяка година посещавам поне 20-30 страни и обикновено пътуванията ми са с професионална цел. Всъщност прекарвам 1/3 от годината в пътуване и дегустация на вина. Страната, развила винения туризъм на най-високо ниво, е САЩ. Виненият туризъм може да донесе милиони евро на националния туризъм и това е нещо, което моята родна страна Гърция развива усилено през последните години. От нашия регион може би именно Гърция държи първенството по най-голям брой любители на виното. Наблюдавам обаче, че всички балкански страни, включително България, вече обръщат по-голямо внимание на тази важна част от туризма. Усилията в тази посока трябва да дойдат първо от самите винопроизводители и чак след това можем да очакваме тенденция на национално, а защо не и на регионално ниво. Страните ни са толкова близо една до друга, че можем да предлагаме комбинирани пакети за любителите на виното.

- Какви са трендовете във винопроизводството по света? И коя е държавата, която в момента се оформя като нов, обещаващ глобален играч във винопроизводството?

- В нашия регион произвеждаме вино от хиляди години. Разбира се, има тенденции и във винарската индустрия, но най-добрите вина се правят, когато се съчетаят тероара и уменията на винопроизводителите. Последните години енолозите се стремят към по-плодовите и не чак толкова танинови вина за червените, което според мен е добра тенденция, която

показва сортовия характер на виното. Също така нивото на алкохола не е толкова високо като преди 10 години, което отново е положителна промяна. Мисля, че всяка от страните в нашия регион може да бъде следващият голям играч поради изобилието от местни сортове грозде и ентузиазма на балканските винопроизводители.

- *Вие сте единственият Master of Wine на Балканите и като такъв предполагам, че виното за Вас, освен работа, е страст. Притежавате ли колекция от отбрани вина въщи? Колко бутилки вино съхранявате и за коя сте платили най-много? По какъв повод бихте отворили някоя от тях?*

- Колекционирането на вино за удоволствие е върховен израз на обичта към виното. Колекционирането на вино като инвестиция обаче е нещо, което ненавиждам. И да, имам колекция от вина - от около 2000 бутилки. Неудобно ми е да ви споделя колко струва най-скъпата, но ще ви кажа, че тази бутилка вино в моята изба е подарък.

От тези бутилки обикновено отварям около 50-годишните, най-често когато каня гости на вечеря. Или ако отивам на среща с добри приятели в ресторант, чиито собственици познавам, може да нося със себе си бутилка или две. Почти никога не отварям някоя от тези бутилки, когато съм въщи със съпругата си. Обичам да споделям тези бутилки с възможно повече хора.

✓ Гърция затваря границите си за туристи от Сърбия

От 6 часа в понеделник Гърция ще затвори своите граници за сръбските граждани. Това съобщава информационна агенция "Макфакс". Същевременно сръбите, които вече са в страната, ще могат да я напуснат свободно.

Къде ще почиват сръбите? Много е възможно да има много по-голям приток към Хърватия, тъй като границите на Черна гора със Сърбия остават затворени.

През последната седмица в Сърбия се наблюдава рязко покачване на броя на коронавирусните инфекции, а преди два дни беше най-трудният ден от началото на епидемията в страната, като бе съобщено за 11 смъртни случая.

Междувременно стана ясно, че от днес в 14:00 ч всички туристи към Гърция ще могат да преминават единствено през ГКПП „Кулата“ – „Промехон“. Влизащите в България ще се пропускат през всички пунктове.

✓ През септември ЕК ще предложи план за реформа в миграцията

По всяка вероятност Европейската комисия ще представи своя план за реформа в областта на миграцията през месец септември.

"Когато му дойде времето, вероятно през септември, ще бъде готова да представя пакта за миграцията и предоставянето на убежище", заяви европейският комисар за вътрешните работи Илва Йохансон.

Междувременно обаче е необходимо държавите членки на ЕС да постигнат споразумение за плановете за икономическо възстановяване след коронавируса и дългосрочния бюджет, каза тя в интервю за ДПА.

Едно от най-големите предизвикателства за Йохансон е именно предлагането на плана и постигането на споразумение между 27-те държави по въпроса с миграцията.

От години южните членки на блока обвиняват останалите в липса на солидарност, а други отказват да приемат квоти за разпределение на десетките хиляди мигранти, които всяка година стигат до ЕС през Средиземно море.

✓ Храната в света поскъпна през юни

Световните цени на храните се повишиха през юни за първи път от началото на годината, сочи доклад на Организацията за прехрана и земеделие на ООН (ФАО).

Индексът на продоволствените цени за миналия месец е 93,2 пункта, което е с около 2,4 процента по-високо от предходния месец.

Повишила се е цената на растителното масло - с 11,3 %, след като намаляваше в четири поредни месеца.

Захарта е поскъпнала с 10,6%, а млечните продукти - с 4%.

Съвсем леко поевтиняване, сравнено с месец по-рано през юни бележат цените на зърнените храни и месото, които се понижават с 0,6%.

Трябва да се отбележи, че юнското поскъпване все пак се наблюдава след като през май световните цени на храните достигнаха рекордно ниско ниво от декември 2018 г. поради отрицателните ефекти на пандемията от коронавирус. Спадът през май засегна всички категории храни с изключение на захарта.

Според доклада на ФАО тази година се очаква световното производство на зърно да достигне нови рекордни обеми от 2,7 милиарда тона. Организацията повиши прогнозите си за очаквания добив на пшеница в Индия и Русия.

✓ Как новата директива за платежни услуги ще промени сектора

Ревизираната Директива на Европейския съюз за платежните услуги PSD2 (2015/2366) е може би най-значимото събитие във финансовия свят на Стария континент през последните години. Новата версия на едноименната директива от 2007 г. е създадена с амбициозната цел да либерализира един от най-старите и консервативни сектори на икономиката и същевременно да въведе множество изисквания за защита на потребителите. PSD2 ще промени начина, по който функционират банките и ще засегне всеки друг бизнес и на практика всяко едно лице, което използва онлайн банкиране. Ето най-важното, което трябва да знаем за навлизането на новата регулаторна рамка в сектора на разплащанията:

Какво се променя?

Директивата въвежда нова регулаторна рамка в сегмента на разплащателните услуги, насочена основно към тяхното дигитализиране. Това включва три главни посоки на регулация – либерализиране на пазара на платежни услуги и улесняване достъпа на нови играчи в него, гарантиране сигурността и надеждността, както и спазване на стандартите на

Общността за защита на личните данни. Целта е европейският пазар да стане по-конкурентен, в него да навлязат повече иновации, като при това интересите на потребителите бъдат максимално защитени.

Какви са новите изисквания към банките?

Новата Директива за платежни услуги задължава банките да предоставят на трети страни (предимно технологични играчи) достъп до сметките на своите клиенти, разбира се – при съгласие от страна на последните. Това дава на финтех компаниите възможност да извършват трансакции от клиентските сметки, както и да достъпват огромни информационни масиви. Друго важно изискване е това за Strong Customer Authentication, което има за цел по-добра защита на потребителите на разплащателни услуги. То може да бъде въведено от страна на банките с помощта на решения като [Open Banking Suite](#), например което е изцяло съобразено с всички изисквания на директивата PSD2.

Какво означава за банките въвеждането на Payment Services Directive 2?

Новата европейска директива на практика ще превърне банките в технологични компании, създавайки множество нови възможности пред тях. „За мен основната промяна заложена в същността на директивата е плавното преминаване от трансакции базирани на карти, към такива базирани на банковата сметка. За банковите институции това ще рефлектира в значителна реорганизация на процеси, технологични решения, центрове на приходи и разходи, управление на риска, дори на нови начини за комуникация и контакт с клиентите“ - убеден е Мердихан Исмаилов, продуктов мениджър на решения за финансови институции в Сирма.

Как банките могат да се възползват от новата директива?

„Банките трябва да осъзнаят, че могат да си партнират с външните доставчици (т.нар. third party providers – TPP) и да разглеждат трансакциите, генерирани през тях, като нов канал, алтернативен и равнопоставен на мобилното и интернет банкиране. Това от своя страна означава да не се поставят пречки пред ползвателите на услуги през TPP, а да се постигне минимум същото ниво на клиентско преживяване, каквото има и в утвърдените от банките дигитални канали“ - добави още Мердихан Исмаилов. Според него, процесите в някои банки все още са затормозяващи за потребителите и много по-тежки спрямо банкирането.

Важно е също, че PSD2 освен канал за трансакции създава и канал за получаване на информация за клиентите, формиращ по-добра оценка на кредитоспособност, очаквани потребности и като цяло – 360-градусов поглед за тях. Банковите институции все още не са започнали да се възползват от това предимство.

Какво ще се промени за потребителите?

С въвеждането на PSD2 се очаква появата на редица нови финтех услуги. Потребителите ще имат възможност да използват своите банкови сметки през интерфейси, създадени от трети страни и да получат добавена стойност от това. В добавка ще се увеличи значително и защитата на тяхната информация. Ще се появят все повече и по-добри решения за управление на личните финанси, както и множество допълнителни услуги. Ще навлязат технологии като изкуствен интелект и машинно обучение, чрез които различни приложения ще предупреждават потребителя кога е харчил много пари по дадено перо, ще прогнозираят с изключително висока точност кога той може да се нуждае от кредит, ако продължава да харчи парите си по същия начин или пък ще го съветват да инвестира средства, когато има по-големи наличности. Това създава редица нови канали за продажба на банкови услуги. Последните също ще се развиват по-динамично, защото те ще трябва да се конкурират с тези на технологичните компании.

Как PSD2 ще повлияе на развитието на финтех сектора?

В момента се наблюдава все по-ясно сегментиране на бранша и разграничаване между финтех и техфин компаниите. Първите предоставят финансови услуги чрез модерни технологии, а вторите са големи технологични компании, включващи финансови услуги в продуктовия си микс. Първите основно залагат на трансакционен бизнес и в дадени моменти влизат в пряка конкуренция с банковите услуги, а за вторите изглежда по-важна информацията за клиента, която получават на база финансовата услуга и не се намесват в такава степен във взаимоотношенията клиент - банка. „Очаквам банките много по-лесно да приемат техфин фирми за партньори. Принципът на работа на външните TPP доставчици също е по-близък до техфин модела, отколкото до финтех независимо, че в повечето случаи това не са големи технологични компании“, сподели още Мердихан Исмаилов от Сирма.

✓ Fitch отчете рекорден брой страни с понижен рейтинг от началото на 2020 г.

За първата половина годината международната рейтингова агенция Fitch понижи кредитния рейтинг на рекордните 33 страни на фона на кризата с пандемията от коронавируса. Това обаче далеч не са последните негативни оценки, които агенцията ще даде до края на 2020 г.

Главният директор на звеното за суверенни рейтинги на Fitch Джеймс МакКормак, заяви че агенцията е понижила на отрицателни перспективите на 40 страни. Това означава, че е много вероятно и техните рейтинги да бъдат понижени.

„Никога в историята на Fitch Ratings не сме имали 40 страни с негативни перспективи по едно и също време. Освен това, никога не сме понижавали кредитния рейтинг на 33 държави в рамките на една година. Сега го направихме само през първата половина.“, коментира МакКормак.

Той обясни, че много правителства са повишили разходите си в опит да предпазят икономите от щетите, нанесени от пандемията от коронавирус. Това обаче води до по-големи бюджетни дефицити и задължняване.

По-рано Международният валутен фонд (МВФ) съобщи, че ограничителните мерки срещу разпространението на коронавируса са навредили на световната икономика повече от очакваното. От фонда предупредиха, че глобалният държавен дълг може да надмине 100% от световния брутен вътрешен продукт.

В доклад през май от Fitch предупредиха, че съществува риск от рекорден брой държавни фалити в рамките на годината заради пандемията и слабостта при цените на петрола.

✓ Понижения на европейските борси в края на седмицата

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха понижения в ранната търговия в петък на фона на поредния ръст на нови случаи на COVID-19 в САЩ и данните за възстановяване на сектора на услугите в Китай, пише Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете спад от 1,58 пункта, или 0,43%, до 366,71 пункта. Въпреки това индексът е на път да запише седмичен ръст от 2,8% на фона на надеждите за ваксина срещу коронавируса и добрите данни за икономическо възстановяване.

Немският индекс DAX се понижи с 36,56 пункта, или 0,29%, до 12 571,9 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 изтри 57,89 пункта от стойността си, или 0,93%, до 6 182,47 пункта. Френският измерител CAC 40 отчете спад от 33,21 пункта, или 0,66%, до 5 016,17 пункта, след като френското правителство, водено от премиера Едуар Филип, подаде оставка преди обявената от президента Еманюел Макрон рокада.

Инвеститорите останаха скептично настроени към възможността за ръст на пазарите на фона на новия антирекорд в САЩ от 55 хил. заразени с коронавирус за един ден. Това накара няколко американски щата да отложат плановете си за отваряне на икономиката.

„Страховете от по-голям спад на цените на акциите продължават да хвърлят сянка върху пазарите. Възможността за участие на европейските пазари също изглежда ограничена. За тази цел са нужни по-ясни признаци за възстановяване на международната търговия.“, коментира Томас Флури от UBS Global Wealth Management.

Акциите на германската компания за доставка на храна Delivery Hero скочиха с 6,02%, след като фирмата обяви удвояване на поръчките през второто тримесечие.

Книжата на френската енергийна компания EDF поскъпнаха с 4,07%, след като фирмата ревизира нагоре целта си за ядрена продукция през 2020 г.

Оптимизъм на Уолстрийт

Основните американски борсови индекси регистрира повишения в четвъртък на фона на по-добрите от очакваното резултати за пазара на труда в САЩ, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се повиши с 92,39 пункта, или 0,36%, до 25 827,36 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 напредна с 14,15 пункта, или 0,45%, до 3 130,01 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq отчете ръст от 53 пункта, или 0,52%, до 10 207,63 пункта. Boeing допринесе за печалбите, като акциите на компанията поскъпнаха с 0,27%, след като федералното управление за авиацията в САЩ приключи тридневните тестови полети на модела 737 MAX.

Повишенията от четвъртък допринесоха за силното седмично представяне на трите индекса. За седмицата Dow и S&P 500 са напреднали съответно с 3,3% и 4%, а Nasdaq се е повишил с 4,6%. Пазарите в САЩ ще останат затворени днес заради предстоящия Ден на независимостта на САЩ на 4 юли.

Пазарите бяха подкрепени от поредните силните данни за пазара на труда. Американската икономика е създала рекордните 4,8 млн. работни места през юни, докато нивото на безработица е паднало до 11,1%, сочат данни на Министерството на труда на САЩ. Икономистите, анкетирани от Dow Jones, очакваха 2,9 млн. нови работни места и равнище на безработица от 12,4%.

„Поредната голяма изненада за пазарните прогнози. Резултатите, отчетени през май и юни, може да бъдат използвани за план за възстановяване, но само когато ситуацията с коронавируса е под контрол“, коментира Кристиан Шерман от DWS. Миналият месец икономистите очакваха съкращение на 8 млн. работни места, но икономиката на САЩ създаде 2.5 млн. работни места.

Същевременно с това бяха публикувани и данните за заявленията за помощ при безработица в седмицата до 27 юни. При тях ръстът е по-голям от очакваното – 1,427 млн. заявления спрямо прогнозираните 1,355 млн. Седмицата преди това бе отчетен ръст от 1,482 млн. молби

Ръст в Азия

Основните индекси на фондовите борси в Азиатско-тихоокеанския регион завършиха последната сесия за седмицата в зелената зона, следвайки ралито на Уолстрийт и позитивните новини за китайската икономика, предаде Маркеточ.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite се повиши с 62,24 пункта, или 2,01%, до 3 152,81 пункта, докато по-малкият измерител Shenzhen Composite напредна с 25,84 пункта, или 1,28%, до 2 041,89 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng записа ръст от 248,93 пункта, или 0,99%, до 25 373,12 пункта.

Частното проучване на Caixin/Markit показва, че индексът на мениджърите по доставките (PMI) в сферата на услугите в Китай е достигнал ниво от 58,4 пункта през юни спрямо 55 пункта през май. Това е най-високият темп на растеж от десетилетие.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 отчете ръст от 160,52 пункта, или 0,72%, до 22 306,48 пункта.

Южнокорейският показател Kospi се повиши с 17,04 пункта, или 0,8%, до 2 152,41 пункта.

В Австралия ASX 200 напредна с 25,2 пункта, или 0,42%, до 6 057,9 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха смесени резултати в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 2,12 пункта, или 0,47%, до 450,40 пункта. BGBX40 се понижи с 0,28 пункта, или 0,29%, до 96 пункта. BGTR30 напредна с 0,35 пункта, или 0,08%, до 465,88 пункта. BGREIT остана без промяна при 132,81 пункта.

✓ 10 км опашка на единствения вход за Гърция – ГКПП „Кулата“

10 километра е опашката на единствения вход за Гърция – ГКПП „Кулата“. Вчера южната ни съседка затвори и ГКПП „Маказа“ за туристи от България.

Сега оттам могат да минават само българи с трудови договори в Гърция, а също и собственици на имоти там.

През ГКПП „Илинден“ и ГКПП „Капитан Петко Войвода“ се пропускат само сезонни работници и товарни автомобили.

Туристите, които се връщат в България, могат да влязат през всички гранични пунктове. От днес Гърция е затворена за сърби. Забраната за влизане ще важи до 15-ти юли и е наложена заради тревожната ситуация с коронавируса в Сърбия.

✓ Темите и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Мутациите на коронавируса - какво установяват учените в българските проби;
- Влизането в Гърция само през „Кулата“ - каква е ситуацията на другите гранични пунктове;
- Между мерките и отговорността - как ще се справим със заразата? Изпълнителният директор на "Пирогов" проф. д-р Асен Балтов;
- Има ли поскъпване на плодове и зеленчуци - проверка на основните пазари в София;
- След Перник - ще има ли криза на водата в Радомир? Кметовете Станислав Владимиров и Пламен Алексиев;

Нова телевизия, „Здравей България“

- 6 месеца след смъртта на Тоско Бозаджийски в Солун - ще се окаже ли, че е прегазен нарочно, а не случайно, както се твърдеше в началото?;
- На море в Гърция: мисия възможна или не? На живо от граничните пунктове "Кулата" и "Маказа";
- Изпуснахме ли от контрол епидемията и защо властите се готвят за най-лошото? В студиото - проф. Иво Петров;
- 60 на сто от присъствалите на бал имат COVID-19 - "супер разпространител" ли е един от тях?;
- Ути Бъчваров след като оздравя от коронавирус - един разговор за любов и омраза;
- Къде по Черноморието водата е най-чиста и къде най-мръсна? Проверка в "На твоя страна";
- Любо Киров пропусна наградите на БГ радио заради инцидент. Какво се е случило - ще разберем от самия него;
- На сухо в жегите. Как се живее само с 2 часа вода на ден?;
- В "Пълен абсурд": Румен Бахов влиза в клетката на лъва.

✓ Преглед на печата за 6 юли

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Барове и балове подмладиха заразата;
- в. Труд - Премиерът е категорично против нови ограничения за COVID-19: Борисов: Повече няма да затваряме!;
- в. Телеграф - Квартира на морето на цената на хотдога;
- в. Монитор - БГ приложение спира опашките в болницата;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Карта показва къде и как да се инвестира у нас;
- в. 24 часа - Борисов: Оставяме направено всеки ден. Това не могат да го боядисат след това;
- в. Труд - Облекчения за работещи пенсионери;
- в. Труд - Директорът на касата проф. Петко Салчев: НЗОК плаща до 2500 PCR теста на ден;
- в. Телеграф - Премиерът с коментар за критиките на президента: Направи реформата в съдебната система съдии му пращат актовете си;
- в. Телеграф - Смесват занималнята с редовните часове;
- в. Монитор - От началото на пандемията досега: Всеки 30-и българин бил под карантина;
- в. Монитор - Ел Чапо с частна армия от иманяри;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Соломон Паси, президент на Атлантическия клуб в България: Альоша трябва да се погребее и само шмайзерът му да остане над земята;
- в. Труд - Проф. Михаил Константинов пред "Труд": Българите вече се делим на мутафи и мангъри;
- в. Телеграф - Ген. Константин Попов, председател на Комисията по отбрана в НС: Изтребителите Ф-16 са сериозен стратегически пробив;
- в. Монитор - Емил Радев, евродепутат от ЕНП/ГЕРБ: 600 000 семейства у нас не могат да погасяват дълговете си;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Макрон беше бик, върви към костенурка;
- в. Труд - Като самуилови войници;
- в. Телеграф - Фрапето закопа концесионерите на плажа;
- в. Монитор - Лолова и Цветана Манева сами ли да си перат костюмите?!;

✓ Предстоящи събития в страната на 06 юли

София

- От 13.30 часа онлайн ще се проведат публични обсъждания на моделите за реформа на съдебната карта на районните съдилища и прокуратури по апелативни райони, организирани през месец юли 2020 г. от Висшия съдебен съвет.
- От 15.00 часа в страницата на Софийската филхармония във „Фейсбук“ ще се проведе онлайн пресконференция.

***

Бургас

- В 10.00 часа в парк „Езеро“, до Конна база ще се проведе пресконференция с авторите, които участват в тазгодишното издание на Фестивала на пясъчните скулптури.
- От 13.30 часа онлайн ще се проведе регионален уебинар на тема: „Противодействие на трафика на хора чрез медии и обществени комуникации. Разследвания и добри практики“.

***

Пловдив

- От 20.00 часа в гербовата зала на Община Пловдив кметът на града Здравко Димитров ще посрещне „Локомотив“ - Пловдив и Купата на България.

***

Разград

- От 11.00 часа пред Общински културен център-Разград ще бъде открита инициатива „Еколято 2020“.

***

Стара Загора

- От 15.00 часа в зала „П. Р. Славейков“, бул. „Цар Симеон Велики“, № 107 ще се състои събитие по проекта „Заедно срещу кризата“.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966>

В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.